

७.(अ) आरक्षितस्थानानि

(१) शिक्षाशास्त्रिपाठ्यक्रमे विश्वविद्यालयपरिसरे निर्धारितछात्रसंख्या पंचाशत् अस्ति ।

(२) शिक्षाशास्त्रिकक्षायां निर्धारितस्थानानां ८० प्रतिशतं स्थानानि परम्परागतधारायाः शास्त्री/आचार्यपरीक्षायाम् अथवा तत्समकक्षपरम्परागतपरीक्षायाः छात्राणां कृते, २० प्रतिशतं स्थानानि आधुनिकधारायाः (बी.ए., एम.ए.) छात्राणां कृते आरक्षितानि सन्ति ।

(३) बी.ए. (संस्कृत) परीक्षामुत्तीर्य आचार्यद्वितीयवर्ष-परीक्षोत्तीर्णः अभ्यर्थी परम्परागत-धारायामेव गणयिष्यते ।

७.(ब) आरक्षितस्थानानि

(क) द्वयोः धारयोः (परम्परागताधुनिकयोः) आहत्यसंख्यायाम् उत्तराखण्डसर्वकारस्य नियमानुसारम् ऊर्ध्व-आरक्षणम् अधोलिखितानुसारं दास्यते-

(१) अनुसूचितजातिः १६ प्रतिशतम्

(२) अनुसूचितजनजातिः ०४ प्रतिशतम्

(३) अन्यपिछडावर्गः १४ प्रतिशतम्

(४) आर्थिक रूपेण पिछडावर्गः(EBC) १० प्रतिशतम्

(ख) ऊर्ध्वारक्षणश्रेणीषु शासनादेशानुसारं क्षैतिजम् आरक्षणं दास्यते ।

(ग) उत्तराखण्ड-संस्कृत-विश्वविद्यालयस्य (हरिद्वारस्य) परिसरात् नियमिताध्ययनं कृते सति शास्त्री/आचार्यपरीक्षोत्तीर्णेभ्यः छात्रेभ्यः/छात्राभ्यः २० प्रतिशतम् आरक्षणं प्रदास्यते ।

(विश्वविद्यालयपरिसरात् शास्त्री/आचार्य कक्षां पूर्णरूपेणाध्ययनं कृत्वा उत्तीर्णेभ्यः छात्र/छात्राभ्यः एव लाभोऽयं प्रदास्यते ।)

(घ) एन.एस.एस. सम्बन्ध्यधिभारांकाः राष्ट्रिय-सेवायोजनाप्रकोष्ठोत्तराखण्डशासनदेहरादूनस्य दिशा निर्देशानुसारं दास्यन्ते ।

टिप्पणी- आरक्षण-अधिभारसम्बन्धिलाभार्थं प्रमाण-पत्रं निर्धारितप्रारूपे एव संयोजनीयम् ।

८.आवेदनात् पूर्व ध्यातव्यानि तथ्यानि

१. केवलमर्हच्छात्रैः लिखितपरीक्षायां सम्मिलितैर्भाव्यम् । यदि कश्चिद् अर्हः नास्ति परन्तु पूर्वशिक्षाशास्त्रिपरीक्षायां सम्मिलितः भवति तर्हि परिणामार्थं स व्यक्तिगतरूपेण स्वयम् उत्तरदारी भविष्यति ।

२. शिक्षाशास्त्रिपाठ्यक्रमः (बी०एड०) एन.सी.टी.ई. द्वारा मान्यताप्राप्तः अस्ति । विश्वविद्यालयपरिसरे निर्धारितसंख्यानुसारं योग्यताक्रमानुसारम् एव प्रवेशः प्रदास्यते ।

३. प्रवेशार्हता निरीक्षणम् आरक्षणादीनां निश्चयश्च एतत्सर्वं विश्वविद्यालयमुख्यालयस्याधीनं वर्तते ।

४. प्रवेशविषये विश्वविद्यालयस्य कुलपतेः निर्णय एव अन्तिमः ।

५. न्यायिकविषयेषु हरिद्वारन्यायालयस्य एव क्षेत्राधिकारः भविष्यति ।

६. उत्तरपुस्तिकायाः पुनः मूल्यांकनं नैव भविष्यति ।

७. पूर्वशिक्षाशास्त्रिपरीक्षायाः प्रवेशसमये प्रवेशपत्रं बिना प्रवेशः न प्रदास्यते ।

9-प्रश्नपत्र - रूपरेखा

प्रवेशपरीक्षा २०० अंकात्मिका भविष्यति । यस्यां चतुर्षु खण्डेषु ५०-५० अंकानां बहुविकल्पीयाः वस्तुनिष्ठात्मकाः प्रश्नाः भविष्यन्ति ।

(क) संस्कृतभाषादक्षता	-	५० अंकाः
(ख) सामान्यज्ञानम्	-	५० अंकाः
(ग) मानसिकयोग्यता	-	५० अंकाः
(घ) शैक्षिकाभिवृत्तिः शैक्षिकाभिचेतना च	-	५० अंकाः

१०. पाठ्यक्रमः-

(क) संस्कृतभाषादक्षता-

१. उच्चारणस्थानम् २. संयुक्ताक्षरम् ३. शब्दानां लिंगपरिचयः ४. सन्धिः (स्वरसन्धिः व्यंजनसन्धिः विसर्गसन्धिश्च) ५. शब्दरूपाणि ६. धातुरूपाणि ७. तद्धितापत्यार्थकाः मतुप्/वतुप् ८. कृदन्तः ९. स्त्रीप्रत्ययः १०. समासाः सर्वे ११. प्रक्रियाः णिच्/सन् १२. वाच्यपरिवर्तनम् (कर्तृवाच्यं कर्मवाच्यं भाववाच्यं च) १३. कारकमुपपदविभक्तयश्च १४. वर्तनीज्ञानम् १५. वाक्यशुद्धिः।

(ख) सामान्यज्ञानम्

५० अंकाः

राष्ट्रियान्तराष्ट्रियसामान्यज्ञानम् - ३० अंकाः

उत्तराखण्डराज्यसामान्यज्ञानम् - २० अंकाः

१. समग्रावलोकनम् (भौगोलिकं राजनैतिकं सांस्कृतिकं च) २. राष्ट्रियप्रतीकम् ३. भारतीयसंघः ४. भारतीयेतिहासः (घटना तिथयश्च) ५. भारतीयसंविधानम् ६. भारतीया संस्कृतिः कला च ७. संयुक्तराष्ट्रसंघान्तराष्ट्रियसंगठनम् ८. सामान्यविज्ञानम् (प्राचीनं नवीनं च) ९. क्रीडा १०. अलंकरणम् ११. राष्ट्रियान्तराष्ट्रियस्तरस्य संस्थाः १२. महत्त्वपूर्णविश्वस्तरीयाः ग्रन्थाः ग्रन्थकाराश्च १३. जनसंचारः १४. पर्यावरणम् १५. मानवाधिकारः १६. संस्कृतवाङ्मयम् १७. महिलासशक्तिकरणम् १८. प्रौद्योगिकी १९. समसामयिकविषयाः २०. उत्तराखण्डसमसामयिकी २१. उत्तराखण्डभौगोलिकं परिदृश्यम् २२. उत्तराखण्डस्य प्रमुखाः व्यक्तयः महत्त्वपूर्णतिथयः २३. वनस्पतयः २४. उत्तराखण्डराज्यान्दोलनम् २५. प्रमुखपर्यटनस्थलानि धार्मिकस्थलानि च २६. शिक्षणसंस्थाः २७. मेलापकाः पर्वाणि च २८. उत्तराखण्डराज्यस्य प्रतीकानि २९. भारतीयराजनीतौ उत्तराखण्डस्य प्रमुखाः व्यक्तयः ३०. प्रमुखाः नगर्यः/सैन्यछावन्यः/सैन्यपरम्परा च।

(ग) मानसिक योग्यता

५० अंकाः

५० अंकाः

संख्या-क्रमनिर्धारणम्, आकृतिः, कार्यकारणम्, अंशपूर्णम्, शब्दानां वर्गीकरणम् समानानुपातिक-संख्याः, सार्थक-क्रमः, गणितीय-तार्किकता, अर्थार्थः, परात्परता च।

(घ) शैक्षिकाभिवृत्तिः शैक्षिकाभिचेतना च

५० अंकाः

५० अंकाः

अधोनिर्दिष्टशैक्षणिकपरिस्थितिषु आधारितशैक्षणिकविवेकचिन्तनयोरभिक्षमतायाश्च प्रमुखाः बिन्दवः समाहिताः भविष्यन्ति।

१. शिक्षणाधिगमयोः परिस्थितिः, २. शिक्षणप्रक्रियायाः प्रकृतिः, ३. अधिगमस्य स्थितयः, ४. शिक्षकविद्यार्थिनोः केन्द्रितशिक्षणस्य प्रतिमानम्, ५. शिक्षणपरिस्थितौ शिक्षकच्छात्रयोः भूमिका ६. शिक्षणाधिगमस्य व्यवस्था ७. अधिगमस्य प्रक्रियायाम् अभिप्रेरणायाः भूमिका युक्तीनामनुप्रयोगश्च, ८. शिक्षणाधिगमयोः व्यवस्था प्रभावकारितत्वानि, ९. प्रभावीशिक्षणस्य मूल्यांकने काठिन्यम्, १०. नवाचारी-शिक्षणस्यावश्यकता तस्य महत्त्वं च, ११. शिक्षकविद्यार्थिनोः सम्बन्धः समस्याश्च, १२. शैक्षिकपरिस्थितानां प्रभाविसंचालनार्थं नेतृत्वगुणाः १३. शिक्षणे सम्प्रेषणस्यायामाः १५. व्यवस्थापकोपागमस्य समस्याः कठोरतन्त्रोपागमः (हार्डवेयर) कोमलतन्त्रोपागमः (सॉफ्टवेयर) संबन्धिताः शिक्षणाधिगमयोः समस्याः १६. राष्ट्रियान्तराष्ट्रियतास्तरयोः नीतिनिर्धारणस्य शीर्षसंस्थाः निकायाश्च

१७. प्राथमिकमाध्यमिकस्तरयोः शिक्षया सह सम्बद्धाः प्रयासाः (भारतीयसन्दर्भे) १८. विश्वविद्यालयीयशिक्षायाः संस्थाः १९. अध्यापकशिक्षायाः नीतिनिर्धारिका संस्थाः तस्याः स्वरूपं च २०. संस्कृताध्यापकशिक्षा २१. प्रौद्योगिकी शिक्षाया आयामाः, २२. भारतीयसन्दर्भे महत्वपूर्णाः शैक्षिकायोगाः २३. राष्ट्रियशिक्षानीतिः २४. पर्यावरण-शिक्षा, २५. साक्षरता जनसंख्याशिक्षा च २६. मूल्यपरकशिक्षा, २७. सुविधावंचितवर्गणां समस्या समाधानस्योपायाः २८. दूरस्थशिक्षा मुक्ताधिगमस्य वैकल्पिकशिक्षायाश्च व्यवस्थाः।

परीक्षातिथि -पूर्वशिक्षाशास्त्रप्रवेशपरीक्षा ०५ जून २०२२ दिनांके भविष्यति।

प्रश्नभाषा-प्रश्नपत्रं संस्कृतभाषायां भविष्यति।

परीक्षावधिः - शिक्षाशास्त्रप्रवेशपरीक्षायारवधिः सार्धद्विहोरापर्यन्तमस्ति (2:30 घंटा)

यस्मिन् द्विशतं (२००) बहुविकल्पीयाः वस्तुनिष्ठात्मकाः प्रश्नाः भविष्यन्ति।

प्रवेशपरीक्षोत्तीर्णतायै मानकम् - प्रवेशपरीक्षायामुत्तीर्णतायै संस्कृतभाषादक्षतायां न्यूनतमाः ४० प्रतिशतांकाः अनिवार्याः। आहत्य प्राप्तांकाश्चापि ४०% भवेयुः तदैव अभ्यर्थी/अभ्यर्थिनी प्रवेशसूच्यां सम्मिलिता वा भविष्यति।

११.आवेदनपत्रपूरणनिर्देशाः

प्रार्थिनः पूर्वशिक्षाशास्त्रपरीक्षायां प्रवेशार्थं विहितम् आवेदनपत्रं विश्वविद्यालयस्य वेबसाइटमाध्यमेन प्राप्तुं शक्यते। त्रुटिपूर्णम्, अपूर्णं, निश्चिततिथेरनन्तरं प्राप्तं वा आवेदनपत्रं न स्वीकरिष्यते। पू०शि०शा० परीक्षायाम् उत्तीर्णाः प्रार्थिनः एव वरीयताक्रमेण शिक्षाशास्त्रपाठ्यक्रमे प्रवेशार्हाः भविष्यन्ति। इयं वरीयतासूची केवलं 2022-24 सत्रस्य कृते एव मान्या भविष्यति।

परीक्षा-कक्षे प्रवेशाय परीक्षाकेन्द्रोल्लेखसमन्वितं प्रवेशपत्रं प्रार्थिनः 30 मई 2022 दिनांकात् परं विश्वविद्यालयस्य वेबसाइट www.usvv.ac.in माध्यमेन प्राप्तुमर्हन्ति।

प्रवेशपत्रं लुप्ते/नष्टे जाते सति प्रवेशपत्रस्य द्वितीयप्रतिलिपिः विंशतिः रूप्यकैः (२०) परीक्षाकेन्द्रात् प्राप्तुं शक्यते।

पूर्वशिक्षाशास्त्रपरीक्षा निर्देशिका सावधानतया पठनीया स्वकीयपात्रताया अवबोधान्तरमेव अभ्यर्थिना प्रार्थनापत्रं प्रपूरणीयम्। एकतः अधिकानि प्रपूरितावेदनपत्राणि प्रवेशपात्रतां निरस्तां करिष्यन्ति।

एकतः अधिकानि प्रपूरितावेदनपत्राणि प्रवेशपात्रतां निरस्तां करिष्यन्ति।

१. आवेदनपत्रं केवलं बालपेनद्वारा स्वहस्तलेखेन स्पष्टतया पूरणीयम्।
२. दशमकक्षायाः, द्वादशकक्षायाः शास्त्री/बी.ए (संस्कृत) आचार्य/एम.ए. (संस्कृत) इत्यादिपरीक्षाणां स्वसत्यापित - छायाप्रतिरूपेण अंकतालिकाः प्रमाणपत्राणि च अवश्यमेव योजनीयाः।
३. पू.शि.शा परीक्षायां प्रवेशार्थिनः बालपेन/नील/कृष्णवर्णीयं स्वयम् आनयेयुः।
४. अभ्यर्थी पू.शि.शा. परीक्षायाम् अवैधसाधनानि अवलम्बन्, उत्तराणि लेखितुम् अन्यतः साहाय्यं प्राप्नुवन् अनुशासनहीनतां वा प्रदर्शयन् परीक्षार्थी केन्द्राध्यक्षेण सद्य परीक्षायाः बहिष्करिष्यते यथाविधि दण्डो वा प्रादास्यते। छायाचित्रेण सह वैषम्ये सति सन्देहे जाते परीक्षातः

निलम्बनम्/प्रवेशात् निलम्बनम्/विधिवद्दण्डनं वा करिष्यते। तदर्थं छात्रः स्वयम् उत्तरदायी भविष्यति।

१२.(अ) आवेदनपत्रेण सह आवश्यकसंलग्नकपत्राणि

१. परिसरविषयकप्रमाणपत्रम् (केवलम् उ०सं०वि०वि० परिसरस्य छात्राः एव पूरयेयुः)
२. आयुसूचकप्रमाणपत्रस्य स्वयं सत्यापितप्रतिलिपिः।
३. शास्त्री/आचार्य/बी.ए. (संस्कृत) एम.ए. (संस्कृत) परीक्षाप्राप्तांकानां स्वयं सत्यापितप्रतिलिपिः।
४. आरक्षितवर्गीयच्छात्राणां कृते आरक्षणसम्बन्धिप्रमाणपत्रम्।
५. (पंजीकृतचिकित्सकेन प्रदत्तं) स्वास्थ्यविषयकं प्रमाणपत्रम् अनिवार्यम्। (प्रवेशपरामर्श समये उत्तीर्ण छात्रैः देयम्)
६. सर्वाण्यपि पत्राणि निर्दिष्टे पिहितपत्रे संस्थाप्य मुख्यपिहितपत्रद्वारा प्रेषणीयम्।

१२.(ब) आवेदनपत्रप्रेषणक्रमः

१. आवेदनपत्रम्
२. परिसरविषयकप्रमाणपत्रम् (उ०सं०वि०वि० परिसरस्य छात्राः एव पूरयेयुः)
३. आयुसूचकं प्रमाणपत्रम्
४. आरक्षणप्रमाणपत्रम् (यदि अपेक्षितम्)
५. उत्तीर्णपरीक्षाप्राप्तांकानां स्वयंसत्यापित-प्रतिलिपयः।
६. स्वास्थ्यविषयकं प्रमाणपत्रम् (परीक्षोपरान्तप्रवेशसमये)

विशेष सूचना-

१. डाकविभागीयविलम्बार्थं विश्वविद्यालयः उत्तरदायि न भविष्यति।
२. पू.शि.शा. परीक्षायै आवेदनपत्रे असत्यविवरणसूचनेन, अन्येन केनापि अवैध-उपायेन शिक्षाशास्त्रिपाठ्यक्रमे प्रवेशं लभमानः छात्रः तथ्ये ज्ञाते सति पाठ्यक्रमात् तत्कालमेव निस्सारयिष्यते।